

İTOSAM

İSTANBUL TİCARET ODASI
STRATEJİK ARAŞTIRMALAR MERKEZİ

HAFTALIK
EKONOMİ BÜLTENİ
19 EYLÜL 2025

Son Geliřmeler

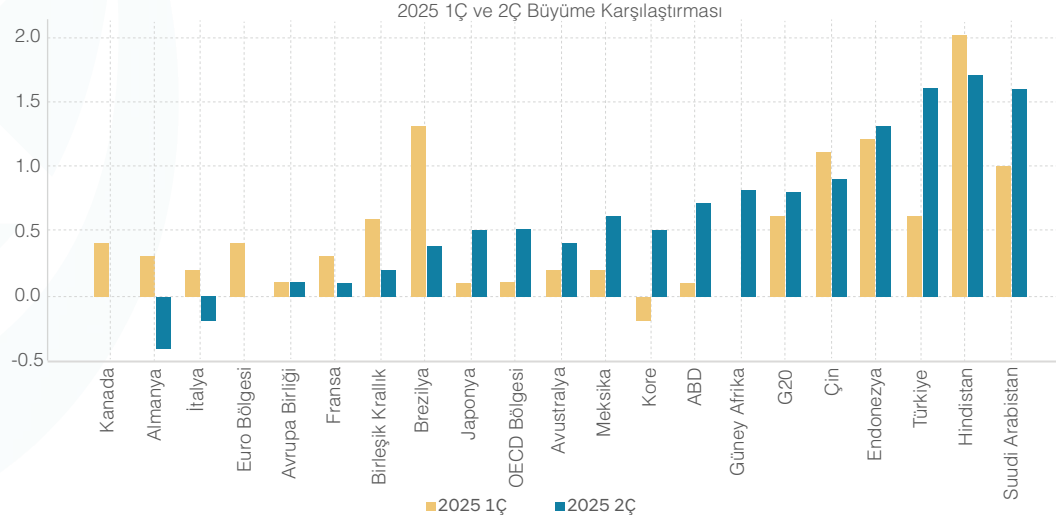
- 03 OECD: G20 GSYH BÜYÜMESİ
- 04 OECD: SOSYAL EKONOMİ İÇİN ETİKETLER
- 05 SEKTÖR BİLANÇOLARI
- 06 HİZMET ÜRETİM ENDEKSİ
- 08 İNŞAAT ÜRETİM ENDEKSİ
- 09 KONUT FİYAT ENDEKSİ
- 10 KONUT SATIŞ İSTATİSTİKLERİ
- 12 ÜCRETLİ ÇALIŞAN İSTATİSTİKLERİ

“G20 Ülkelerinin Büyüme Ortalaması 2. Çeyrekte %0,9”

Geçici tahminlere göre G20 ülkelerinin gayri safi yurtiçi hasılası (GSYH) 2025 yılının ikinci çeyreğinde bir önceki çeyrekte kaydedilen %0,7'lik artıştan %0,9'a yükselerek hafif bir ivme kaydetti. Ülke bazında bakıldığında ABD'nin (%-0,1'den %0,8'e) ve Kore'nin (%-0,2'den %0,7'ye) güçlü bir büyüme gösterdiği görülüyor. Türkiye (%0,7'den %1,6'ya), Güney Afrika (%0,1'den %0,8'e) ve Suudi Arabistan da (%1,1'den %1,7'ye) çeyreklik büyümeye en fazla ivme katan ülkeler arasında yer aldı. Japonya'da ise büyüme %0,1'den %0,5'e sınırlı bir artış şeklinde gerçekleşti.

G20 bölgesinde GSYH, bir önceki yılın aynı çeyreğine kıyasla %3,5 oranında arttı. G20 ekonomileri arasında Hindistan %7,3 ile en yüksek yıllık büyüme oranını kaydederken bu ülkeyi %5,2 ile Çin ve %5,1 ile Endonezya takip etti. En düşük büyüme ise %0,2 ile Almanya'da gerçekleşti.

G20 Ülkelerinin GSYH Büyüme Oranları, Çeyreklik Değişim

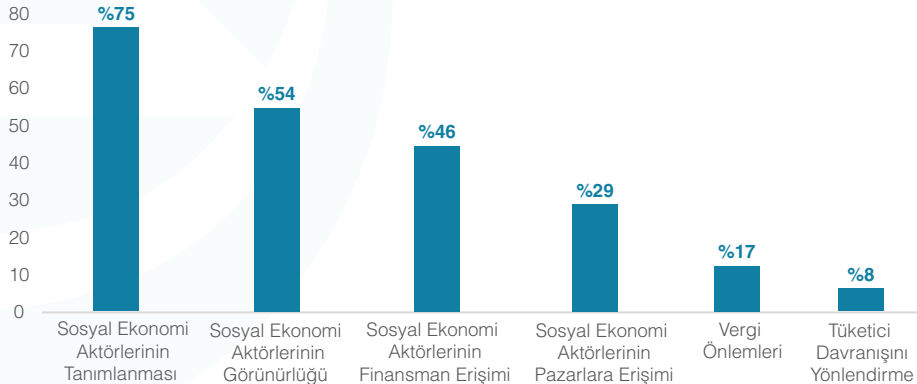

“AB’de İstihdamın %6,3’ü Sosyal Ekonomide”

OECD’nin son yayınladığı “Sosyal Ekonomi için Etiketler” raporuna göre sosyal ekonomi Avrupa’da 11,5 milyon kişiye istihdam sağlayarak toplam istihdamın %6,3’ünü oluşturuyor. Dernekler, kooperatifler, vakıflar ve sosyal girişimler gibi yapıları kapsayan sosyal ekonomi; çevresel sürdürülebilirlik, toplumsal katılım ve sosyal kapsayıcılıkla bağlantılı önemli bir alan olarak öne çıkıyor. Ancak bu kuruluşların görünürlüğü ve tanınması, ülkeler arası farklı yasal çerçeveler ve uygulamalar nedeniyle hâlâ önemli bir sorun olmaya devam ediyor.

Raporda, sosyal ekonomi kuruluşlarının daha iyi tanımlanması ve desteklenmesi için etiketleme sistemlerinin kritik öneme sahip olduğu vurgulanıyor. Etiketler, farklı yasal biçimler, hedefler, yönetim modelleri ve operasyonel yaklaşımlar arasında sosyal ekonomi kuruluşlarının tanımlanmasına yardımcı oluyor. Bu çerçevede etiketler üç ana grupta sınıflandırılıyor: (i) sosyal ekonomiye özgü etiketler, (ii) daha geniş etki etiketleri ve (iii) finansal etiketler. Ayrıca “örtük etiketler” de resmi tanım olmasa da belirli standartlara bağlılığı gösterebiliyor. Bu sayede görünürlük artarken politika yapıcılar, tüketiciler, firmalar ve yatırımcılar arasında farkındalık güçleniyor; kuruluşların finansman, vergi avantajları ve kamu-özel piyasalara erişimi kolaylaşıyor.

Sosyal Ekonomi Etiketlerinin Amaçları (%)

Kaynak: OECD, Labels for the Social Economy Raporu

“

Sosyal ekonomi; dernekler, kooperatifler, vakıflar ve sosyal girişimler gibi kuruluşları kapsar. Bu yapılar kâr yerine toplumsal faydayı öncelleyerek dayanışmacı bir anlayışla çalışır.

Etiketler, bu kuruluşların tanınmalarını kolaylaştırır; görünürlük, güven ve finansmana erişim sağlayarak toplumsal etkilerini artırır.

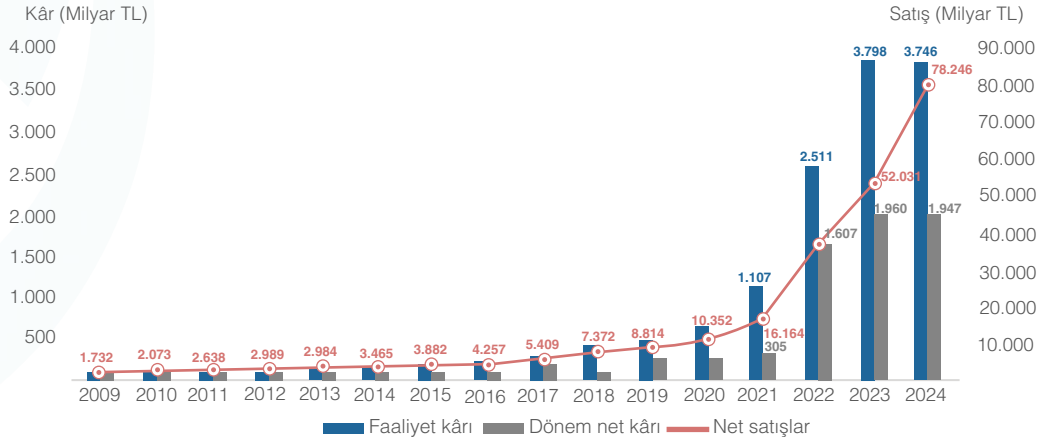
”

“İmalat Sektörü Aktif Büyüklükte Lider Konumda ”

Sektör bilançoları 2024'te yer alan firmaların toplulaştırılmış bilançosuna göre toplam aktif büyüklüğü ilgili yılda 95 trilyon 835 milyar 323 milyon TL olarak gerçekleşti. Ayrıca kısa vadeli ve uzun vadeli yabancı kaynaklar toplamı 47 trilyon 230 milyar 459 milyon TL oldu. Firma öz kaynaklarının toplamı ise 48 trilyon 604 milyar 864 milyon TL seviyesinde gerçekleşti. İmalat sektörü yaklaşık 26 trilyon TL'ye ulaşan aktif büyüklüğü ile ilk sırada yer aldı. Bu sektörü yaklaşık 19 trilyon aktif büyüklük ile toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerinin onarımı izledi. Öz kaynaklar bakımından incelendiğinde ise imalat sektörünün yaklaşık 13 trilyon TL ile öne çıktığı görülüyor.

Firmaların toplulaştırılmış gelir tablosu verisine göre tüm sektörlerin toplulaştırılmış net kârı 1 trilyon 947 milyar 327 milyon TL oldu. İmalat sektörü yaklaşık 560 milyar TL ile en yüksek kâr elde eden sektör iken bunu yaklaşık 300 milyar TL kâr ile toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı izledi.

Net Satış, Faaliyet Kârı, Dönem Net Kârı Yıllara Göre Değişimi (Milyar TL), (2009 -2024)

Kaynak: TÜİK

“Hizmet Üretim Endeksinde Yıllık %2,5 Artış”

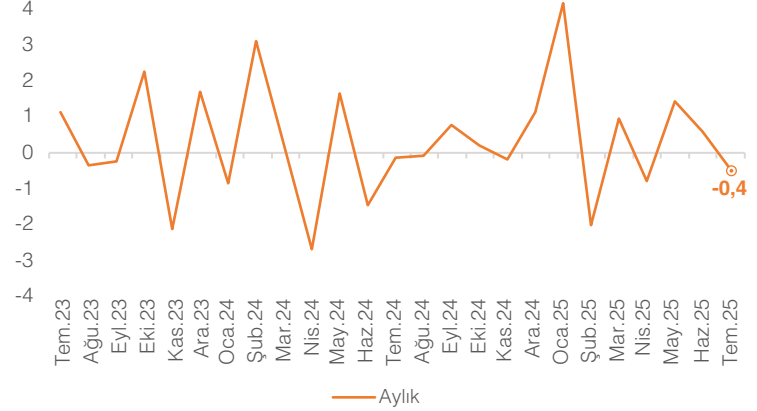
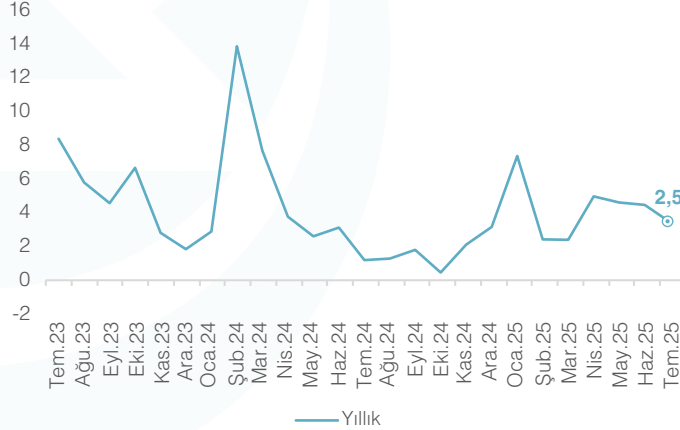
Hizmet sektörü üretim faaliyetlerinin fiyat etkilerinden arındırılmış kısa dönemli hareketlerini ölçmek amacıyla oluşturulan Hizmet Üretim Endeksi, Temmuz 2025’te aylık bazda %0,4 azalırken yıllık bazda %2,5 artış kaydetti.

“

Hizmet Üretim Endeksi; hizmet sektöründe belirli bir dönemde üretilen çıktı hacminin, aynı sektörde belirli bir temel yılda üretilen çıktı hacmine oranı olarak tanımlanıyor.

”

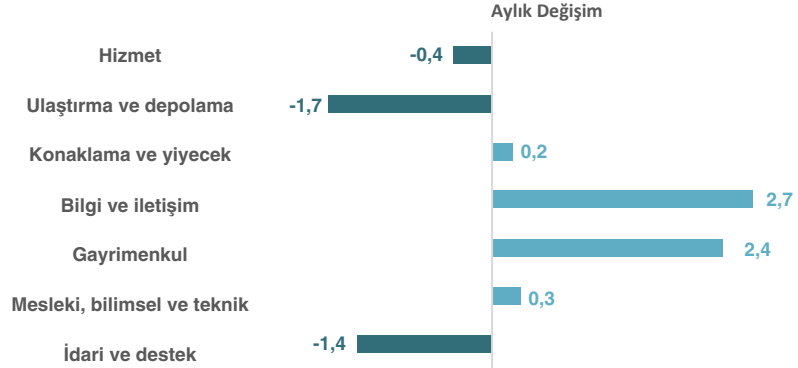
Hizmet Üretim Endeksi Yıllık ve Aylık Değişim Oranları (%)

“Temmuz Ayında Bilgi ve İletişim Sektörü İlk Sırada Olmaya Devam Ediyor”

Hizmet üretim endeksi faaliyet gruplarına göre aylık bazda en fazla artış %2,7 ile bilgi ve iletişim sektöründe kaydedildi. Yıllık bazda ise en yüksek artış %15,7 ile gayrimenkul sektöründe gerçekleşti.

Hizmet Üretim Endeksi Aylık ve Yıllık Değişim Oranları (%), Temmuz 2025

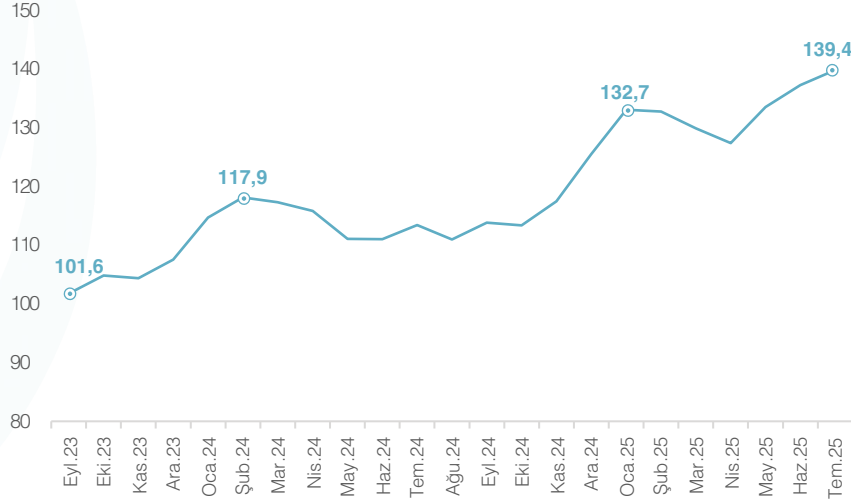

Kaynak: TÜİK

“İnşaat Üretiminde Yükseliş Sürüyor”

İnşaat üretim endeksi, temmuz ayında bir önceki aya göre %1,9; bir önceki yılın aynı ayına göre %23,1 oranlarında arttı. Böylece endeks 139,4 seviyesine yükseldi. Alt sektörler bazında bina inşaatı sektörü endeksi aylık olarak %2,6, bina dışı yapıların inşaatı endeksi sektö-rü %0,3 ve özel inşaat faaliyetleri sektörü endeksi %0,2 oranlarında artış gösterdiler.

İnşaat Üretim Endeksi Yıllık Değişim Oranları (%)

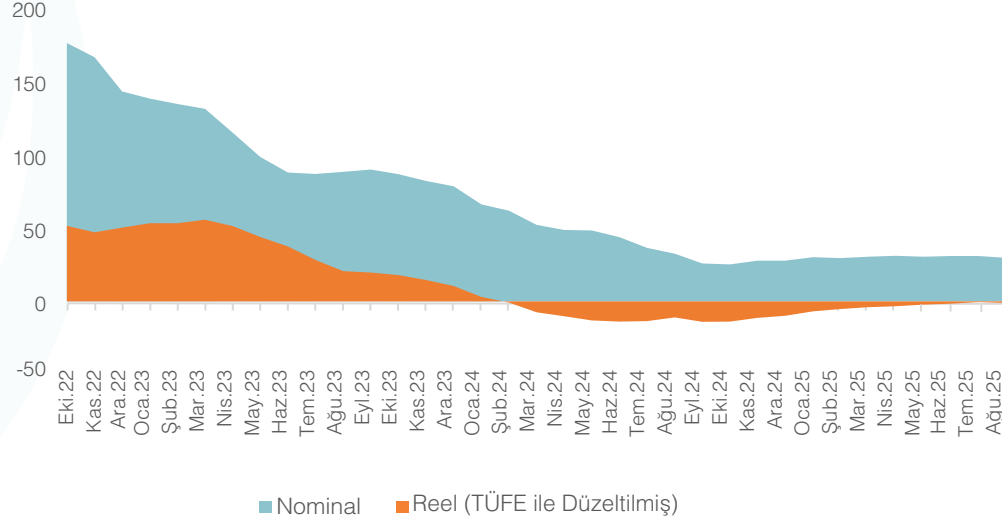

Kaynak: TÜİK

“Konut Fiyat Endeksinde Yıllık %31,4 Artış”

Konut fiyat endeksi (KFE) temmuz ayında bir önceki aya göre %2,5, bir önceki yılın aynı ayına göre nominal olarak %31,4 oranında artış gösterdi. TÜFE ile düzeltilmiş KFE'ye göre reel olarak konut fiyatları bir önceki yılın aynı ayına göre %1,2 oranında azaldı. İstanbul, Ankara ve İzmir'in konut fiyatlarında ise yıllık nominal değişimler sırasıyla %30,2, %41,1 ve %31,9 oranlarında artış şeklinde gerçekleşti.

Konut Fiyat Endeksi Yıllık Değişim Oranları (%)

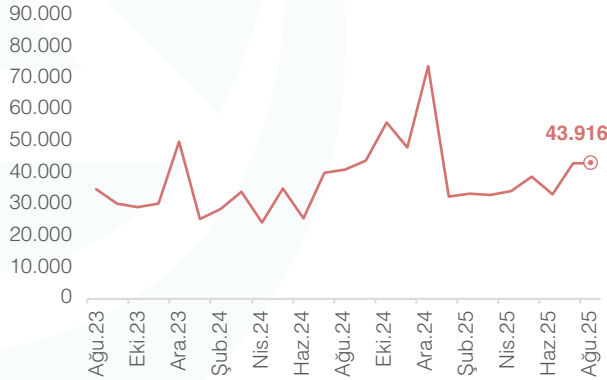
Kaynak: TCMB

“Ağustos Ayında 43 Bin 916 İlk El Konut Satışı Gerçekleşti”

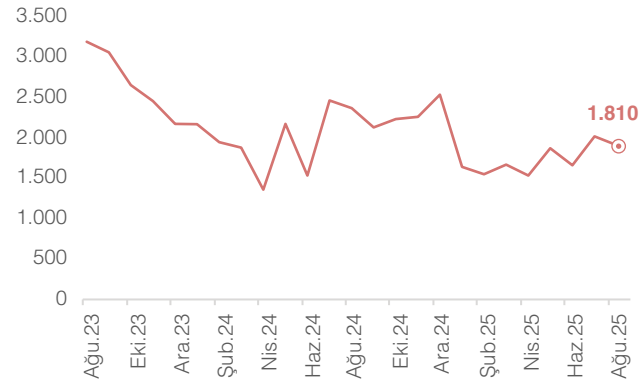
Türkiye genelinde ağustos ayında toplam konut satış sayısı bir önceki aya göre %0,3 oranında ve bir önceki yılın aynı ayına göre %6,8 oranında artarak 143 bin 319 oldu. Gerçekleşen toplam satışların %13,8'i ipotekli satışlardan oluşuyor. İlk el satışlar ise bir önceki aya göre %0,2 azalırken bir önceki yılın aynı ayına göre %4,8 oranında artarak 43 bin 916 oldu.

Yabancılar yapılan konut satışları bir önceki aya göre %5,4, bir önceki yılın aynı ayına göre %19,8 oranlarında azaldı ve 1 bin 810 oldu. Toplam konut satışları içinde yabancılar yapılan konut satışının payı ise %1,1 oranında gerçekleşti.

İlk El Satış Sayıları (Türkiye)

Yabancılar Yapılan Satışlar (Türkiye)

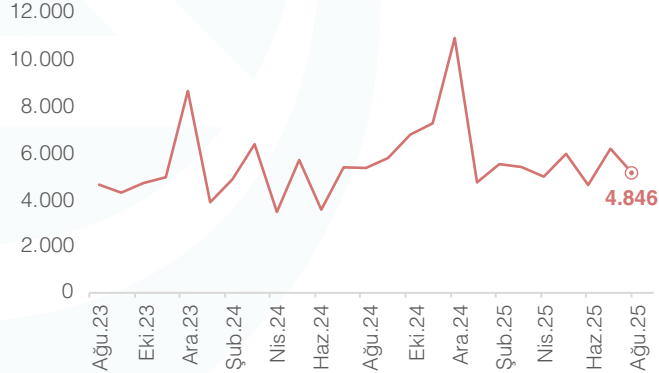

“İstanbul’da Ağustos Ayında 4 Bin 846 İlk El Konut Satışı Gerçekleşti”

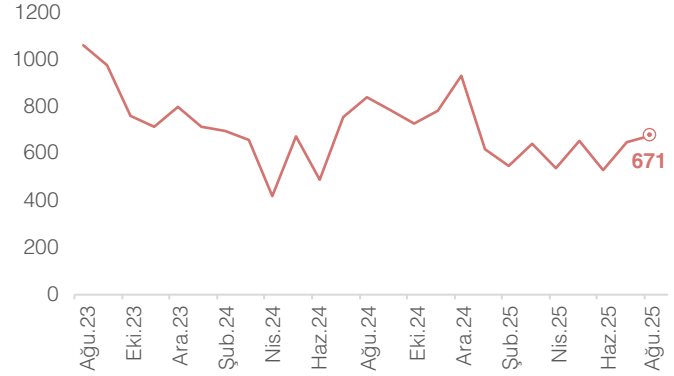
İstanbul’da ağustos ayında gerçekleşen toplam konut satış sayısı, bir önceki aya göre %5,8 oranında azalırken bir önceki yılın aynı ayına göre %12,1 oranında artarak 21 bin 814 oldu. Gerçekleşen toplam satışların %17,5’i ipotekli satışlardan oluşuyor. İlk el satışlar ise bir önceki aya göre %17,1 ve bir önceki yılın aynı ayına göre %4,6 oranlarında azaldı ve 4 bin 846 oldu.

Yabancılar yapılan konut satış sayıları bir önceki aya göre %4,4 oranında artarken bir önceki yılın aynı ayına göre %19,9 oranında azalarak 671 oldu. Böylece İstanbul özelinde yabancı satışlar İstanbul’daki toplam konut satışlarının %3,1’ini oluşturdu.

İlk El Satış Sayıları (İstanbul)

Yabancılar Yapılan Satışlar (İstanbul)

“Sanayide Ücretli Çalışan Sayısı Yıllık ve Aylık Bazda Gerilemeye Devam Ediyor”

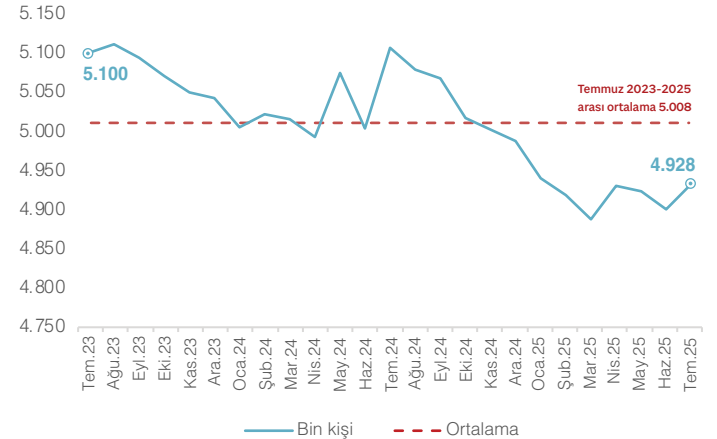
Temmuz 2025’te sanayi, inşaat ve ticaret-hizmet sektörlerinde toplam ücretli çalışan sayısı, geçen yılın aynı ayına göre %1,2 artarak 16 milyon 101 bin 724 kişiye ulaştı. Bu dönemde inşaat sektöründe %7,7, ticaret-hizmet sektöründe ise %2,5 oranında artış kaydedildi. Buna karşın sanayi sektöründe daralma sürdü ve ücretli çalışan sayısı %3,5 oranında azaldı. Böylece temmuz ayında sanayi sektöründeki ücretli çalışan sayısı, 5 milyon 8 bin kişi olarak hesaplanan son iki yıllık ortalamanın altında kalmaya devam etti.

Aylık bazda bakıldığında toplam ücretli çalışan sayısı önceki aya göre %0,3 artış gösterdi. Alt sektörler incelendiğinde inşaatta %0,9 ve ticaret-hizmette %0,3 oranında artış yaşanırken sanayi sektörü %0,1 oranındaki gerileme ile düşüş eğilimini sürdürdü.

Ücretli Çalışan Sayılarının Sektörlere Göre Dağılımı, Temmuz 2025

Sektörler (Bin Kişi)	Temmuz 2025	Temmuz 2024	Yıllık Değişim (%)
Toplam (Sanayi, inşaat, ticaret ve hizmetler)	16.101.724	15.910.286	1,2
Sanayi	4.927.654	5.106.499	-3,5
Madencilik ve taş ocakçılığı	143.079	145.976	-2
İmalat	4.576.200	4.754.538	-3,8
Elektrik, gaz, buhar	143.407	138.382	3,6
Su temini; kanalizasyon	64.968	67.603	-3,9
Inşaat	2.000.129	1.856.883	7,7
Ticaret ve hizmetler	9.173.941	8.946.904	2,5
Ticaret	3.486.456	3.426.502	1,7
Ulaştırma ve depolama	1.281.925	1.212.522	5,7
Konaklama ve yiyecek	1.465.017	1.399.295	4,7
Bilgi ve iletişim	294.108	288.800	1,8
Finans ve sigorta faaliyetleri	358.616	343.015	4,5
Gayrimenkul	131.492	125.128	5,1
Mesleki, bilimsel ve teknik	684.312	664.926	2,9
İdari ve destek	1.472.015	1.486.716	-1

Yıllık Bazda Sanayide Ücretli Çalışan Sayısı (Bin kişi)

iTOSAM

İSTANBUL TİCARET ODASI
STRATEJİK ARAŞTIRMALAR MERKEZİ

Tasarım ve Hazırlık | Stratejik Araştırmalar Merkezi

itosamkurumsal

www.itosam.org.tr